

آذربایجان

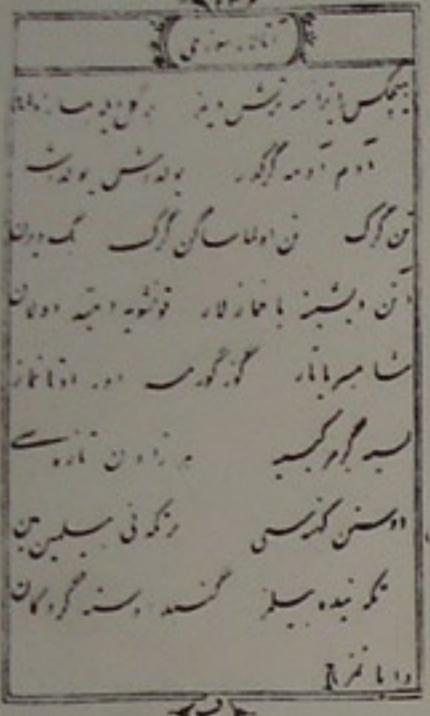
۱۳۲۴ مهر ۱۶ شنبه

گونده لیک سیاسی و اجتماعی بر روزنامه دار

تکشماره ۵۰ دینار
آبونه ایلیک ۲۵۰ ریال
آیده ۱۲۰ *
** ۶۰ *
۳ *

وطن دیلی

(آذربایجان دیلینده بیر نجی درس کتابنا دائر)

بیرون رشدیهین تأثیف ایندیگی مشهور کتاب، فیره، ایل بوندان قایاق بیرون رشدیه جاپ و نشر اولموش « وطن دیلی » آدلی تاریخی اثر دور. او خوجو لارم، نوز نو عنده مثیز اولان بو کتابین ۲۳ نجی صحیفه‌سین کیچلمیش عکسین ملاحظه ایدرلر. بو اثرین مختصر علمی تحلیلیندن قایاق دکرایتمک لازم در که حاجی میرزا حسن رشدیه نین آذربایجان دیلینه تعلیم آلان شاگردری. بو گون آذربایجانین ان معروف و گورکملی معارف خادملین وجوده گتیرشتر. اونلار رضاشاه دورنه و حال حاضردا « فارسیدان فارسیا » تحصیل آلان بدخت جوانلار کمی سوادیز، اراده میز وست دکیدرلر. اونلار مایاپ باراناعی نو گرمه نیشتر، اونلار نوز آنادلرین آذربایجان دیلین گوز بمهیگی کمی سویب قوروماغی نوز لرنه ان مهم بیرون وظیفه حساب الدیرلر.

بیشی گلیشکن قید اینتمک لازم در که بیرون جوش ساقن و خائن دولت باشجیلاری و طهراپین دیگر بارز بیجی و غرته‌جیلری بیزی آذربایجان دیلین، خلقین نوز دیلینی او خومانی و بونتل آذربایجان خلقین ملی مدنت و مختارینین بنوره سینی بارانماقدا « خائن »! حساب ایدرلر بیز فرقه‌زین

تصیمی اوزره بونلارین هذیانلارینا جواب و برمیجیلک لاسن دیمک ایته بیرون که خوب آفالار بوز ایلدن آرتق عمرنی معارف و مدنت اینکاتافی اوغروندا وقف اینتمش میرزا حسن رشدیه‌لرده خاین ایدرلر؟ حرمنلی بارز بیجی و غرته‌جیلر آیا ۳ مین ایدن آرتق مدنت تاریخی اولان جوش میونلی بیرون ملت نوز دیلینده بازوب او خومانی و سوادلاب ترقی اینتمی بخیات در؟ « وطن دیلی » آنان دیلی دیمکدر. بیویک معارفبرور بو کتابی بارز کن حقیقی بیرون روانشناس کمی او شاقلارن باش سوئی، قلبینی و احوال روحیستی نظره آلاراق، اونین ادران قابلیته موافق سورنه حکایه و مثاللاری ترتیب اینتمیدیر.

مؤلف دادها جوش کتابین دیل و اسلوپنا فکر و برمیشند. دیلین ساده، طبیعی اولمانسی، او شاق ابجور جنبلیک تو رمه‌به جگنی و جباتی درک اینتمک ایجور سوزین بیویک اهمیتی نظره آلان رشدیه. آذربایجان دیلینین صاللمنی حفظ اینتمک حصوصی سعی اینتمیدیر.

او، آبری - آبری شیلر و مفهمولاری او شاغین ذهننه حلت اینتمک ایجون ان جانلی و حیاتی بیرون سعیجیر. بوندا آنلار سوزلری واسطه سیله مفهمولاری آنلاشدرا مقدر. او شاق عائلده ایشت مگی آنلارسوزی واسطه میله مؤلفین آشیلاقان ایستدیگی تازه بیرمفهومی داهای نمیه بیرون مدت ذهننده حفظ ایدرلر.

تصیحجلیک کتابدا اساس میشور. لاسن رشدیهین بصیحتجیلگی خرافاتدن حالیدر. مؤلفین مقصدی بالتر جانلی اسان فریه اینتمک اولدیه ایجون او، ان تأثیرلی واسطه‌لردن استفاده اینتمیدیر.

کتابدا درج اولنان حکایه و منظومه‌لرده اخلاقی تسبیحه علیحده قید اولنور. « وطن دیلی » کتابی آذربایجاندا. دو غما آذربایجان دیلین بینجی درس کتابی کمی تاریخده فالاج و حق اوین مؤلفنی قدر دانقلایا بادایده جکندر

سید محمدی فرخ نیه گلیم؟

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سین نادر افکاری در

ملکت باشماق بازه سینه دایشان
احمقانه سوزلرده مسخره ایدر.
و معارف خادمی رشدیهین مختصر
شرح حالتی بازوب قید ایندیک
که رشدیه بیویک. تحریره بیلی
بیرون معلم ایدی. او تعلیم و تربیت
اصولن اساسی اولان آنادیلینی.
تبییع و ترویج ایندردی. بله که
او هر شیئدن اول آذربایجان
قباسنی آسانلاده‌رماق فکرینه
دوشموش و صوتی اصول ایله
آذربایجان دیلین درس دیک
شیئنده اولمودور. بواسویین
کومکیه او شاقلار. نوز آنان
دلدرین ۶۰ ساعتیک تدریس
مدندنه بازوب او خومانی نو گره
نه بیارلر.

آذربایجان دیلین ندری
ایجون رشدیهین تأثیف ایندیگی مشهور کتاب، فیره، ایل بوندان قایاق
بیرون رشدیه جاپ و نشر اولموش « وطن دیلی » آدلی تاریخی اثر دور. او خوجو
لارم، نوز نو عنده مثیز اولان بو کتابین ۲۳ نجی صحیفه‌سین کیچلمیش
عکسین ملاحظه ایدرلر. بو اثرین مختصر علمی تحلیلیندن قایاق دکرایتمک
لازم در که حاجی میرزا حسن رشدیه نین آذربایجان دیلینه تعلیم آلان
شاگردری. بو گون آذربایجانین ان معروف و گورکملی معارف خادملین
وجوده گتیرشتر. اونلار رضاشاه دورنه و حال حاضردا « فارسیدان
فارسیا » تحصیل آلان بدخت جوانلار کمی سوادیز، اراده میز وست
دکیدرلر. اونلار مایاپ باراناعی نو گرمه نیشتر، اونلار نوز آنادلرین
آذربایجان دیلین گوز بمهیگی کمی سویب قوروماغی نوز لرنه ان مهم
بیرون وظیفه حساب الدیرلر.

آذربایجان اوز داخالی ایشانین
اورز ایله نایش بله‌اسبین طلب ایدر.

بیوین عدلی و ساده بیویشی ده ایالت و
ولايت انجمنلرین تا خبر سر بر صوره نده

دعوت ایندیکه سینه کوری بونی ده
وطن برستیکین ان اعلا درجه‌سی

حساب ایدر و بوقدره نانی باسی
برمعنای با جویق معتالی سوزلر نایمار

امیر نصرت اسکندری ده ایستر
ایلامیه نشر ایشه‌سین با خاصیتی بر نین

فرخی گوندزه‌سین فلکین باجیی
او غولینی گوندزه‌سین آرینی شلاق

کوچی ایله و کیل او نمی‌دوسی
کیجیدیکنی آنلامای در.

اما باشهه اورنایا باب ناینده‌لر ایه
او بوقدره ایله ناینده‌لر ایه

اور نایا آنمسانلر. ایکی ایله ایکی
خفلزین شدید مقاومتی تصادف ایده

درت ایدر. بیوین تیجه سینه نه کمی
چکدر بونی تیجه سینه نه کمی

جادهه لر میدانه چیزه برجی نو بده
آذربایجان خلقی ایران استقلابه

کاملا عالم‌قند اولدینی کمی آذربا
یجانین ایراندن آبریلوپ باشهه بر

مقرر در . ب

پیشه و ری با شهر بانی مخالف نیست

میارزه کرده‌ام آنها که مر ایشانند
در روز نامه کانون کدرقه‌و باز آمد.

و بلهم گشته‌هوراست می‌نویسند جونیش
قصیر جر با شهر بانی غیر قانونی باشهه

نی جلالد، با شهر بانی خفه کنده
ارتعاج میارزه کرده ام

از این تقطه نظرمن مخالف شهر
بانی هست این را تصدق می‌کنم ولی

مخالف شهر بانی درست و حسای و
قاونی هر گر نبوده نخواهیم

اما راجع به سر هنگ‌سیف تصور
می‌کنم محتاج به توضیح نیاشد هر آزا

دیخواهی اگر و جدان و ناموس و حیثت
داشته باشد باید نسبت برؤسای اداره

سیاسی و مسئولین شهر بانی مختاری
ظنین و بدینین باشد

این ها حقش بود فورا دستگیر

شده پس از محاکمه ملی در کیفر

جنایات خود بر سردار میر قند بدبختانه
دستهای مردم نگهداری بکنده مخالف

شهر بانی مختاری هست و حال هم از
ستی و مهملی دوائز داشده جدا بدم می‌آید

بچاقو کش او دزدها جدا بدم می‌آید
در مملکت متروکه مأمورین شهر

بانی غیر از ضابطین عدیل و طبقه‌یکری

سیدمهدی فرخین آذربایجان استاندار
نین ایدلده می‌عصر مزین مزنه‌لی

حاده لر شدندر نایندلیک کر سبله‌نی

حضره کور راسخ ناهیلر. ابوالحسن

نقه‌الاسلامی لر و امیر نصرت اسکندری

الله لر الفرق بنشت بکلحتیش میانی

موجنجه اونین دیوانه لیکندر استفاده

اینمک جا بشلر لر.

کیجن گون رقامزدین بری جویق

دوغرو برسوز دیده بیزده او سوری

تصدق ایتعلی بک .

او دیده فرخین جلوف وونکول

حر کلریندن بوروله‌وش مجلس نیا

ینه لری اونین شرینی آذربایجان

گوندزمک بولی ایله او ز باشلر لر

رفع اینمک ایجون بواشی کور می‌شلر

بعضی دم بوقدره در لر که نهان

ایلامی سید حمزه ایله تو می‌ماید.

او یلر که آذربایجان خلقی فرخ

کمی جاه طلب و احمق بر آدامین

ایرانسته بیون قوسی‌ساجاق و تیجه‌ده

ویوک بر ماجرا وجوده گله‌جکدر.

بو ماجراین تیجه سینه اکر فرخ

آذربایجان آزاد بخواه‌هارین میان

متی سدراره استبداد طرفدار لرین

اعین منظوری عمله گذمش اولور

اکر آبروی تو کلبدکنه‌ورا کور

و بینان تهرا نه مر ایجت ایدرسه آرینی

مجلدهه های کوی سالایلمز.

اما تهرا محبطی زهره‌این فلاجی

نایندلر بیونی اونونتیشلار که بو کمی

محخره بازیلیق و ماجرا جویلقارین

وقتی کجیشتر. آذربایجان او زین

مقدارانی ایله او میانیان مسخره باز لرین

حر کاتنه سویوق قانلی لیق ایله باخا

یلمز. فرخ اولمانین فرخین بایاسی

او لین بز ارتعاج صینه‌ده آتلوب

دوشن یالانجی یهلوانلاره او ز احتیا

رسزی تابشرا یلمزیک.

آقالار گرک کوزلرینی آچوب

حقیقی اولدینی کمی کور سونلر.

لار فارس‌لار دینیکی:

گلنه‌ت آنکه ترا لف عنبر افشا . بود

گلنه‌ت آنکه مر اخاطر پریشان بود

آذربایجانلارین ده ساده و طیبی

منلی بونی آندریز:

در حصر ص تلگراف بانجمن وزیران

بر علکس با هزار دلیل مهتوان
نات از کرد که هر راه دموکرات در جا
هایی که خود و ندرت کامل دارد
 فقط از دامنه سیاست و انسانخواستگاری
مخالفانش خود را بخوب کند و با مردم
بر عموی خیالی داشت که میتواند
از طرف هر راه دموکرات تعطیل و با
نوبت شده است مانند خود باشد
غیر از مخصوص مفتر مفتری جو اهر
الکلام بجز دیگری نیست
از این پیاس گشید سایر جملات
امن مرد مرموز را که هر روز بتوتری
مردگی کاکلند بنام روز نامه سیاد کرده

تلگرافات تبریز

از ارشیل
فرماده دمود کرایت، آذربایجان را
نوشت نامه آذربایجان و نوشت خواه
نوش تکیل او لیل کنگره مقدمه داد
کرات آذربایجان را که بیرچم داشت
آزادی و حامی خود مختاری ملی
غبور آذربایجان و طرفداران فاتح
ستر و مطیت که با سخون هزاران چو ایان
بدست آمد میباشد بدین وسیله تبر
گفته موافق نهائی آخر قدر اخواستان
مسئول اتحادیه را تصدیکان اود
طریق پیما

از ارومهیه
نو سعد آفای بیشه و ری آزاد دو طبقه
کشکره فرقه دمو کریات آذر با بیجان
نشکیل نخستن کشکره فرقه دمو کریا
آذر با بیجان را که تفاوت نداشت امکان عدو
مات آذر با بیجان و رام خدغی مات
سوی سعادت و آزادی است از طرف
سازمان حقوقدان ارومهیه با صمیم قدر
نبرده است هی کوئی نیم سر هاشمی

بو سیله آفای بیست هوری و آز ادو طوط
کشکرد هر قه نمود کوانت آدر بای خوا
ت کلیل نهضتن هر فاعتمد کرات آدر
یخان را شورای منحدره اتحاد به کا
گران و رحمت کشان او و میه تبرین
کفنه و امیدواریم برای برقراری آزادی
آذربایجان تصمیمات قلمی اتخاذ شو
عمرت دوست مجلس اراده نیت بخ

از هاگو
هر فره دمو سگرات آذر؛ بیجان افتاد
اوین کسکره هرفه دمو سگرات آذر
بیجان را تیریک عرض سگرده و ایم
واریم که این جله مقطوم جهت سعادت
و خوش بختی آذر بایجان فراز های مه
سعادت و با این کردن آن وسیله
سعادت مات آذر بایجان را فرام
آورد رند بیاد ملت آذر بایجان و هر فره
دمو سگرات از طرف تجارت ها کو حاجی
محمد زاده حاجی اسد الله شیخ شکل غیر

سازمان آذربایجان

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

در حصرِ ص تکرار
در روز نامه های از تجاهی که
رئیس‌جمهور برده ر ایاره کرده دستا
و علنا بر خلیه آزادی دموکراسی و
برای به زدن روابط دوستانه ایران و
انحصار جمادیر شور وی با مردمانه می‌باشد
لحنی افتراگوئی خود را از ادامه میدهد
هر شکل حزب دموکرات انعکاس
شدنی دیده بیدا کرده است ،
من سر هنگ سیف از
طریق اکثر است مختاری ری
بعجامی نداشت او شیوه
دست اصل افamil مختاری بقول
چیزشان میشود « کمی
ر ایمی هستند ولی سر
از آن کهنه پیشای اغلا
واندشکل محمد ط دریان
نشد آمیخته بطور ذهن دم
لوش میشه و رفته از کار

این بدهیخانه خیال میگشند با
امتراع خبرهای دروغی و اینجاد اهراد
محمولید میتوانند افراد آزاد بخواهان
را هشتمه نمود. با این خوبی بوسیله
چنان پیشرفت روز افرون جمهورت
مارا مددود نمایند. جو اهر کلام که
از مفتش خبرتر س هو چیزی نهاده است
ونجام مدت شجر خود را باشندادی بر
بر ده تایید ایش هر فرد معموکر از فهرمانان
حیاتی داستانهای فتنه اشگیر خود را از
افراد حزب نو و هزار میدادار آنوقته که
هر قوه دموکرات بوجود آمد و بر این
موضوع نازه بیداده است هر روز

امم جند مطر از اذر با یاریها را باد
میگیرد آنوقت رطب و باری بزم بافته
به نام م . ع محمول که گو باز اعضاى
حرب نوده بوده است انتشار میدهد.
اگر چه آذربایجانیا که در محل وارد
جریان هستند از بیدارش هر قدمو کرات
و کارهای آزاد بخواهان اطلاع دارند
با خواندن لاطاریات بریش نویسن آن
میخندند و توجهشان نست به هر قدر
یشتر مشود با وجود این دروغیای
ایران مرد مفتون بقدری شاخدار و حر
قهاش باشد از همه بحکما نه است که
ماز جواب دادن و یائیکذب آن نیز
مشیر هستیم و اتفاق م . ع اگر وجود
داشت : اگر حدود جو اهل کلکاره نبود

و اگر حتماً آدمیین بروستی است چن
علناً خود را معرفی نمیکند و شماره
کارت خود را نمی نویسد . و مقامی را
که در حزب توده داشته است نشان
نمیدهد . . و نگران همه میباشد که
فرقه دموکرات آذربایجان ، ابدآ یا مور
اداری و دولتی دخالت نکرده برای
توپیک و تبعید کسی حتی دشمنان خود
هم کوچکترین اقدامی نهند و داده است
رخسار فرقه دموکرات همیشه
بعدهم رعایت قانون را گوشتزدند و داده
از دولت دولتی تقاضا میکنند که برای
حفظ آرامش و امنیت عمومی از طریق
قانون اقدام نمایند .
فرقه دموکرات جدابر علیه توقفات
ششمین است از خروار
رز کار او را نشان بدینم
سیف را آزاد بخواهان
یک میتناشد اگر من
لک باز که هم مخالف
خواهان است هم دشمن
ربایجانیان ، اگر بدینم
آنرا نهان سکم . آری
و هدک سیف ها هست و
من است که در رأس شهر
بیجان آزاد بخواهان و
ب آذربایجان پیشند
آبرو و ناموس و حیث
علالقند باشند .

نامید شدند حاضر و
داد ما پایه های قانون
ون خود استوار ساخته
رای آرا نا هشگاهیکه
آذر با جان پایدار است
داد وقتی در اران قانون
روی عدل و عدالت
نخواستی بر حلایق صدر
ست اشخاص صالح و
اشود همچوکت ایران
ود نامید نمیگردد و
از آرا بحدا و اکدار
نوروز

پیشہ وری با شهر بانی مخالف نیست

میگویند ولی عمل نمیکشد

بریتیش رادیو لندن ضمن اخبار فارسی سکی از مقالات روزنامه‌نایمیس را که در اینجا به ایران نوشته شده بود غرایت کرد. مقاله: «بریتیش بولنر سکی از خبرنگاران انگلیس که بقول خودش چهار سال در ایران اقامت داشت و اطیراً به انگلستان برگشته نوشته شده است خبرنگار انگلیس وضع چهار ساله کشور را شرح داده بیون پاره از قسمتهای مذکوه خلیلی قادر توجه بود اینک جملات ذیل را از آن کپ و در اطراف آن بحث می‌نماییم.
آفای خبرنگار انگلیس ضمن مقاله‌خود مینویسد: «در عرض چهار سال

مجلس شوریی ملی ایران حتی یک فانون به نفع طبقه سوم تصویب نکرده است اگر هم بیک ماده تقریباً بسیع این طبقه از مجلس گذشته باشد چون اجرای آن بدست اصحاب رشوه خوار و حاتمین سیرده شده اینک بقدرتی در عمل سوء استفاده ها کرده اند بقدرتی فانون را این ور و آن ورنموده اند که اجرای ماده واحده بشکل دیگری که کاملاً جنبه احتجاج و تعدی را دارد در آمده است این افرادی است که سکندر انگلیسی در لندن یعنی در همان پیشخی که سفارت ایران تاکر افاه آزاد بخواهان را پیراهن عثمان کرده و نی برای فانونی گردانیدن نیک افاه روزانه های فحاش تهران اعلامه صادر منشاء و هزار بیک گ رج دارگرد آزاد بخواهان آن را

میکند. اطهار میتوانند این اطهارات برای اینها سکونت ارزش دارد و ما از آن اتخاذ سند کرده می‌گوییم و قدری سند ضمایع از نزد باسر نیز...
یکدفعه از صندوق آراء و کیل درآید، هنگامیکه دکتر طاهری بازور
چهارچشمی شنید مسعودی و مسعودی با جیاول مستمندان ایران و میاناهی
با گفت کاری و اسکندری با بعض فماش و چانی و کیل گردند اعلمه فوایسی
که «فیلم و فیلم» استان به تصویر خواهد رسید علاوه از اینکه بنفع طبقه
سوم نخواهد شد حتی بقایه بنفع چند نفر محدود بنفع تمام مطبقات هم در

آن هر ایام تسبیط نمودند آفای خیر نگار انگلیس اگر احتمالیه انتصروت سرتشار پاره از وکلای مجامس که هر یک صاحب مایوپها را باید می باشند می باشد می باشد می باشد و اگر از تعداد دهات و مستقلات استاز مطلع می شد بهای اینکه می باشند این مقاله ایک نصوب نرسیدن فواین و اگه بنفع طبقه سوم باشد شرح بدینه خودشان تجھصاً این جمله کوچک داشته باشد: «ترور مملکت ایران فقط بعکمه از وکلای اکثرت مجامس مونوبول است و فواین باست طوری سفلیه گرفته که از که با برخورد ایشان برخورد به مقاله حدود افزوده و ما را راحت می کردند و آشکار می باختند که ناین آفایان در راس مجامس تشریف دارند طبقه سوم سهل است تمام طبقات کشور علیه ایران هر گز روی آرامش و سعادت خواهند دید و اگر کسی هم باین فکر بیفتند در زیر حروف ایشان و ناسزا و افترا آنرا خورد خواهند کرد.

خبرنگار انگلیسی در دنباله مقاله خود مینویسد «چون نفع طبقه سوم در ایران مراعات نمیشود اینکه بیک عدد بیشماری ناراضی در ایران وجوددارد که از جست تعداد جیلی زیاد هستند و باست قوری در وسع آنها تجدید نظر شود» ما هم تصدیق داریم که طبقه سوم این کشور خارشده هنوز هم با اینکه جنث خاتمه یافته، از هر طرف بازارهای تجارتی برای غیول سفارشات دلالان خود را به کار آنداخته‌اند و تمام کارخانجات جنگی تعطیل شده بجای آن لوازم زندگی نهیه می‌نمایند و کالاهای پوسیده اتباعهای محکمترین در خیابانها و بازارها به حرراج گذاشته شده باز نرخ‌ها از جای خود نگران نمی‌خورند و آنها را غارت می‌نمایند، هر روز با یک حجر یا اساس با یک شایعه مندر آورده چیز طبقه سوم را حالی مینمایند و تمام کاسه و کوزه‌ها را سر حمال و فله، کارگر و زنان بیوه، کودکان نسبیم می‌شکند.

با این وضع جه باید کرد؟ آیا کسی در این کشور بیدامیشود که
فکر اصلاح وضع طبقه سوم باشد؟
و کلایی مجلس جز فحش زن و بجه چیزی بلند نیستند بعضی از بازار گانان
بیشتر از جاییدن جیب مردم مردم و آرزوئی ندارند، بعضی کارمندان دولت
که دولت را تایابدار میدانند هر که گیرستان می‌افتد لخت و سرکم می‌
کنند. کسی که در فکر مستمندان باشد نیست و این عدم توجه به حال
مستمندان و وز برخ دامنه فقر کشود را توسعه میدهد و کسی هم نیست
جلو تروتهای سرشار را که هر روز بیانگهای سایر کشورهای جهان
نتقال می‌باید جلو گیری نماید. وقتی حزب دموکرات آذربایجان تشکیل
بافت تمام این وقایع را که خبرنگار انگلیسی در جریده نایمس می‌نویسد

این سیاست را در میان این اوضاع ناگوار بیدا کرد این بود
که باید تمام طبقات مختلف تحت لوای حزب واحدی فرار گرفته و در
اومنابع فعلی تغییر شود. تروتندان بدون اندک توقفی باید ترسیم نمائند
لما کار پس امان برداش.
ما برخلاف سینگار انگلیسی که کار ایران را بخدا و آنکه دارد کرد
است خودمان را هم در تعیین آن سهیم ویداییم نامیدی همیشه مایه فقر و
جهنم کردیم این اتفاق نباید آنرا باشد این امر از این نظر میگذرد